

Tentissä ei saa käyttää laskimia eikä taulukkokirjoja
(mutta alhaalla löytyy joitakin kaavoja)

- Tehtävä 1. Piste $P(1, 1, \sqrt{2})$ on pallopinnan $S : x^2 + y^2 + z^2 = 4$ ja lieriön $C : x^2 + y^2 = 2x$ leikkauskäyrällä.
- Määritä jokin normaalivektori pallopinnalle S pisteessä P . (1p.)
  - Määritä jokin normaalivektori lieriölle C pisteessä P . (1p.)
  - Määritä jokin tangenttivektori pallopinnan ja lieriön leikkauskäyrälle pisteessä P . (2p.)
  - Missä pisteessä Q leikkauskäyrän tangenttisuora pisteessä P leikkaa xy -tasoa? (2p.)

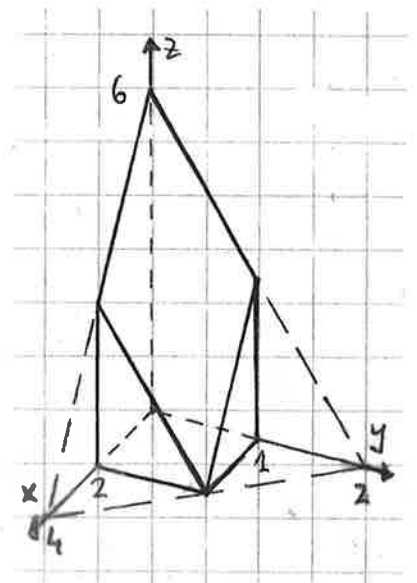
- Tehtävä 2. a) Määritä funktion $f(x, y) = (x^2 e^y - 3)^{1/2}$ ensimmäisen asteen Taylorin polynomi $P_1(x, y)$ pisteen $(a, b) = (2, 0)$ ympäristössä ja approksimoi lukua $f(2.02, -0.03)$ luvulla $P_1(2.02, -0.03)$. (3p.)
- b) Määritä funktion $f(x, y) = (x^2 e^y - 3)^{1/2}$ toisen asteen Taylorin polynomi $P_2(x, y)$ pisteen $(a, b) = (2, 0)$ ympäristössä ja approksimoi lukua $f(2.02, -0.03)$ luvulla $P_2(2.02, -0.03)$. (3p.)

Tehtävä 3.

$$g(x, y) = \frac{x - y}{1 + x^2 + y^2} \Rightarrow \lim_{x^2 + y^2 \rightarrow \infty} g(x, y) = 0.$$

Määritä funktion $g(x, y)$ suurin ja pienin arvo ylempällä tasopuoliskolla $y \geq 0$. (6p.)

- Tehtävä 4. Heksaederia oikealla rajoittavat koordinaatitasot, tasot $x = 2$ ja $y = 1$ sekä taso, joka kulkee pisteiden $(4, 0, 0)$, $(0, 2, 0)$ ja $(0, 0, 6)$ kautta, joten sen tilavuus on 6. Pisteessä (x, y, z) sen tiheys on $\delta(x, y, z) = xy$, joten $\delta_{\min} = 0$ ja $\delta_{\max} = 2$. Laske heksaederin massa. (6p.)

- Tehtävä 5. Homogeenisen R -sädeisen puolipallon $W = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid x^2 + y^2 + z^2 \leq R^2, z \geq 0\}$ tilavuus on (tiedenkään) $V = \iiint_W dV = \frac{2\pi}{3} R^3$ ja sen keskiö on symmetrian takia z -akselilla. Laske keskiön z -koordinaatti $\bar{z} = \frac{1}{V} \cdot \iiint_W z dV$
- synterikoordinaatien avulla (3p.),
  - pallokoordinaattien avulla (3p.).

Kaavoja: $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$, $(a + b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$.
 $\cos^2 \phi + \sin^2 \phi = 1$, $\cos^2 \phi = (1 + \cos(2\phi))/2$, $\sin^2 \phi = (1 - \cos(2\phi))/2$.
 $\sin(2t) = 2 \sin t \cos t$, $\cos(2t) = \cos^2 t - \sin^2 t = 2 \cos^2 t - 1 = 1 - 2 \sin^2 t$.
 $\sin(u \pm v) = \sin(u) \cos(v) \pm \cos(u) \sin(v)$, $\cos(u \pm v) = \cos(u) \cos(v) \mp \sin(u) \sin(v)$.
 $\int \sqrt{1 + t^2} dt = \frac{t}{2} \cdot \sqrt{1 + t^2} + \frac{1}{2} \cdot \ln(t + \sqrt{1 + t^2}) + C$.